

Vreme: 17.07.2026 15:17

Medij: autonomija.info

Link: <https://autonomija.info/ek-u-parlamentu-srbije-nema-debate-pravosudje-i-mediji-pod-pritiskom/>

Autori: Branka Dragovic Savic

Teme: Evropska komisija

Naslov: EK: U parlamentu Srbije nema debate, pravosuđe i mediji pod pritiskom

5985

"Napredak u tim oblastima ključni zahtev za članstvo u EU koji utiče na tempo pristupnih pregovora"

Evropska komisija u danas objavljenom Izveštaju o vladavini prava u Srbiji ukazala je, pored ostalog, na politički pritisak na sudstvo i tužilaštvo, bojazni zbog pokušaja nezakonitog uticanja na tužilaštvo za organizovani kriminal, činjenicu da se medijsko zakonodavstvo ne primenjuje adekvatno, kao i da izborna reforma i revizija biračkog spiska tek treba da budu sprovedeni u potpunosti. U sedmom godišnjem Izveštaju o vladavini prava Evropska komisija ocenjuje stanje u toj oblasti širom EU, kao i u kandidatima za članstvo - Srbiji, Crnoj Gori, Severnoj Makedoniji i Albaniji. Stanje vladavine prava Komisija je ocenjivala u oblastima pravosudnih sistema, okvira za borbu protiv korupcije, medijskog pluralizma i slobode medija, kao i institucionalne kontrole i ravnoteže. U izveštaju piše da u srpskom pravosuđu efikasnost u građanskim stvarima i privrednim sporovima ostaje stabilna, ali da postoje negativan trend u krivičnim stvarima, vrlo ozbiljni izazovi u rešavanju upravnih postupaka, i izostanak rešavanja ustavnih žalbi. U Srbiji su zakonskim amandmanima uklonjeni neki od postojećih mehanizama koji su bili garant nezavisnosti tužilaštva i sudstva, što je omelo i primenu ustavnih reformi iz 2023. godine. Venecijanska komisija potvrdila je da je Srbija povodom tih amandmana postupila po većem delu njenih preporuka, ali i dalje ostaje zabrinutost u pogledu nezavisnosti tužilaštva, piše u izveštaju Komisije. Navodi se da je znatno porastao politički pritisak na sudstvo i tužilaštvo, uz ograničeno reagovanje Visokog saveta tužilaštva i Visokog saveta sudstva, vlade i parlamenta. Dodaje se i da su izabrani novi članovi ta dva visoka saveta, ali da je proces selekcije kandidata za Visoki savet tužilaštva pretepeo kašnjenja i proceduralne izazove. Kasni se i u popunjavanju značajnog broja upražnjenih mesta nosilaca pravosudnih funkcija. Još je u toku implementacija IT rešenja za novo upravljanje tužilaštva predmetima, a nisu preduzeti nikakvi koraci u realizaciji centralizovanog upravljanja predmetima na sudovima. Kada je reč o borbi protiv korupcije, većina aktivnosti iz prethodnog Akcionog plana za borbu protiv korupcije nije realizovana i dobar deo njih je prenet u novi plan, piše u izveštaju. Postoji, kako se navodi, zabrinutost zbog prepreka i pokušaja nezakonitog uticanja na tužilaštvo za organizovani kriminal. Ostaju izazovi i kada je reč o stabilnom bilansu ostvarenih rezultata u istragama, optužnicama i pravosnažnim presudama u slučajevima visoke korupcije. I dalje postoje slabosti u praksi u vezi sa proverom deklaracija imovine i u oblasti sukoba interesa, piše u izveštaju. Dodaje se da je u pripremi nacrt zakon koji bi trebalo da ukloni zabrinutost zbog ograničene i slabe transparentnosti u oblasti lobiranja, a završen je zakon o finansiranju političkih aktivnosti koji još treba da prođe proveru usklađenosti sa preporukama ODIHR. Takođe, i dalje se vrlo često koriste izuzeća od pravila zakona o javnim nabavkama, čime se zaobilaze antikorupcijski mehanizmi. U oblasti slobode medija i pluralizma Komisija je ocenila da se audiovizuelno tržište Srbije i dalje suočava sa ozbiljnim izazovima jer nema funkcionalnog tela za donošenje odluka, odnosno Regulatornog tela za elektronske medije (REM). Navodi se da je početkom jula Narodna skupština ponovo pokrenula proces usvajanjem autentičnog tumačenja Zakona o elektronskim medijima otvarajući time put za povratak četiri člana Saveta REM koja su prethodno podnela ostavke. Dalje se ocenjuje da, iako je Savet za štampu efikasno pratio poštovanje Kodeksa novinarske etike u štampanim medijima, to nije uticalo na pravednost raspodele sufinansiranja od strane države. Komisija je ukazala i da su bojazni oko uređivačke autonomije i pluralizma u javnim

Vreme: 17.07.2026 15:17

Medij: autonomija.info

Link: <https://autonomija.info/ek-u-parlamentu-srbije-nema-debate-pravosudje-i-mediji-pod-pritiskom/>

Autori: Branka Dragovic Savic

Teme: Evropska komisija

Naslov: EK: U parlamentu Srbije nema debate, pravosuđe i mediji pod pritiskom

servisima i dalje prisutne, kao i na ozbiljne bojazni od dalje koncentracije medijskog tržišta i političkog i ekonomskog uticaja na medije. U izveštaju o vladavini prava u Srbiji za 2026. navodi se i da se medijsko zakonodavstvo i strategija ne primenjuju adekvatno, da se novinari često sreću sa odbijanjem javnih tela da otkriju informacije ili im uopšte ne odgovaraju, kao i da se bezbednost novinara dodatno pogoršala sa povećanim brojem fizičkih napada i pretnji. Na polju institucionalne kontrole i ravnoteže, Komisija je ocenila da su efikasnost parlamenta i njegove nadzorne funkcije i dalje otežavane nedostatkom istinske političke debate, kao i ograničenom sposobnošću poslanika da ispituju kako treba zakonske predloge i doprinesu parlamentarnoj i zakonodavnoj agendi. Ukazuje se da nedavni napredak sa izbornom reformom i pokretanje revizije biračkog spiska još treba da budu sprovedeni u potpunosti, da su se pravni okvir za javne konsultacije i njegovo sprovođenje pogoršali, da je u Ustavni sud imenovano deset novih sudija a da su tri mesta ostala upražnjena, kao i da vršenje predsedničkih ovlašćenja ostaje predmet intenzivne javne debate. Komisija je ocenila i da se većina nezavisnih tela koja rade u oblasti osnovnih prava i dalje suočava sa ograničenjima resursa a da praćenje njihovih preporuka ostaje nedosledno, kao i da su organizacije civilnog društva predmet pojačanih pritiska i napada. Evropska komesarka za proširenje Marta Kos rekla je na predstavljanju da je Izveštaj o vladavini prava važan jer pokazuje kandidatima za članstvo gde mogu da urade više kako bi obezbedile da njihove institucije mogu da podržavaju demokratiju, štite ljudska prava i pravedno i dosledno primenjuju zakone. Kos je istakla da je napredak u tim oblastima ključni zahtev za članstvo u EU koji utiče na tempo pristupnih pregovora. "Takođe pomaže privlačenju investicija i podržava postepenu integraciju u Jedinstveno tržište", rekla je evrokomesarka i dodala da će uključivanje kandidata u izveštaje koji se rade i za članice pomoći jačanju demokratije u susedstvu Unije i učiniti je bezbednijom. (Beta/foto: Autonomija)

